

Neděle 24.6.2012 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

(ukončení školního roku s dětmi)

„O životní moudrosti“ (Příslaví 1,7; 9,10; 2,1.2.10-15; 3,1-10.13-18; 4,20-27; 8,32-36...)

Někdy si to tak říkáme, že v Kristově církvi jsme v takové škole. Ve škole to je ovšem tak, že ke konci roku se hodně zkouší, píšou se písemky, závěrečné práce a na konci je vysvědčení. Jen v té Boží škole se „nezkouší“ a vypadá to, jako kdybychom mohli všichni „proklouznout“ bez problémů dál. Ale ve skutečnosti je to tak, že děláme „zkoušky“ a „testy“ v každodenním životě. Tam se ukazuje, jestli jsme správně pochopili Boží pravdy a jak podle nich žijeme. Protože opravdu moudrý člověk podle Bible to není ten, kdo toho nejvíc ví, ale ten, kdo ví, jak má žít a podle toho se také chová.

1. V Boží škole, ve škole moudrosti

Dnes jsme otevřeli v Bibli knihu Příslaví a máme možnost si na konci školního roku sami zkontrolovat, jak jsme v té Boží škole dávali pozor. Naše děti slyšely ve svých programech mnoho poučných příběhů a učily se jim rozumět. Dorost a mládež měly zase jiné vyučování a my dospělí jsme v biblických hodinách a v neděli probírali další témata. Byly to různé programy, ale všechny ukazovaly stejným směrem. Připomínaly nám hlavní důraz knihy Příslaví *„Počátek poznání/moudrosti je bázeň před Hospodinem, moudrostí a kázní pohrdají pošetilci“* (Př 1,7; 9,10; Ž 111,10). Porozuměli jsme tomu správně? Žili jsme podle toho?

a) **Vztah k Bohu.** Pán Bůh s námi mluví prostřednictvím Bible a zve nás k sobě. Chce, abychom vstoupili do vztahu s Ním a abychom Mu celým srdcem důvěřovali. Vysvětluje nám, že ze všeho nejdůležitější pro náš život je správný vztah k Němu. Je to proto, že správný vztah k Bohu ovlivňuje všechny ostatní oblasti našeho života. A jak můžeme získat správný vztah k Bohu? Tak, že dáme Pána Boha na první místo svého života, že v Něho uvěříme a že začneme brát vážně Jeho rady a podle nich také žít. Když je Bůh pro nás tou nejvyšší a nejdůležitější autoritou, pak nám to pomáhá zaujmout správné vztahy k lidem a k dalším hodnotám. Nikde jinde se nedočteme tak důležitou a zásadní pravdu! V tom je Bible nenahraditelná! Je zdrojem té nejvzácnější pravdy a moudrosti.

b) **Cena moudrosti.** To další, na co nám Bible ukazuje, to je *hodnota moudrosti*. Autor knihy Příslaví nám říká, že *„Nabýt moudrosti/získat moudrost je lepší než nabýt stříbra, její výnos je nad ryzí zlato. Je drahocennější než perly, nevyrovnají se jí žádné tvé skvosty.“* (Př 3,13-15). Obecně se dá říct, že úcta k Bohu a důvěra v Jeho lásku jsou jakýmsi „navigačním systémem“, který nám pomáhá vyhnout se různým kritickým místům a nebezpečným situacím, ve kterých bychom mohli ztroskotat. Autor knihy Příslaví to vyjadřuje slovy: *„Tvou stráží stane se důvtip, rozumnost tě bude chránit. Ochrání tě před zlou cestou, před každým, kdo proradně mluví.“* (Př 2,11-12). V tom je obrovská hodnota té moudrosti, o které s námi Pán Bůh mluví: v různých situacích nás chrání před nebezpečím a ohrožením. Jako příklad takové pomoci a Boží ochrany mohou posloužit rady Desatera. Právě proto, že je to taková vzácnost, měli bychom tu pravou životní moudrost, která je darem od Boha, celým srdcem hledat. Chováme se podle toho? Ptáme se denně na Boží rady a snažíme se na ně dbát, když *„Bázeň před Hospodinem je zdroj života, pomůže uniknout léčkám smrti“* (14,27)?

c) Vztah k lidem. Pravá moudrost se projevuje také v tom, že se učíme správně chovat k lidem. K tomuto tématu najdeme cenné rady jak v knize Přísloví, tak v Bibli jinde. Pán Bůh nám doporučuje, abychom si uvážlivě vybírali přátelé, byli k druhým ohleduplní, smířliví a laskaví. Kvalita vztahů k lidem okolo nás má vliv na kvalitu našeho života. Samozřejmě mezi ty nejdůležitější vztahy patří vztah k manželovi/lce, který je třeba zvláště chránit. Proto je důležité usilovat o dobré vztahy a také je pěstovat. Jako speciální důraz slyšíme v Bibli upozornění na to, jakou roli hraje v komunikaci řeč: to, jak s lidmi mluvíme, jak se umíme ovládat. Tak to říká kniha Přísloví: „*Vlídna odpověď odvrací rozhořčení, kdežto slovo, které ubližuje, popouzí k hněvu....Mírný jazyk je stromem života, kdežto pokřivený rozkládá ducha.*“ (15,1.4). Nebo: „*Kdo se krotí v řeči, má správné poznání, kdo je klidného ducha, je rozumný člověk*“ (17,27). Kdo nechce zůstat v životě sám, bez přátel, měl by o vztahy dobře pečovat.

d) Vztah k práci (6,6-11). Možná to někoho překvapí, ale Pán Bůh nám má co říct také k tak prozaické věci, jakou je práce. Asi nejnámější myšlenkou k tomuto tématu je věta „*Jdi k mravenci, lenochu, dívej se, jak žije, ať zmoudříš*“ (6,6). Jinými slovy: dalším projevem/rysem moudrosti je tedy také *píle a pracovitost*. V dnešní době vysoké nezaměstnanosti je to nově aktuální. Slyšel jsem, jak si majitel firmy stěžoval na postoj a chování některých svých zaměstnanců. „Je to neuvěřitelné, jak se někteří nemoudře a nezodpovědně chovají! Do práce chodí pozdě; když jim někdo pošle zprávu, tak nejsou schopni na ni odpovědět; k zákazníkům se chovají nezdvořile; když udělají chybu, neumějí ji uznat; neumí spolupracovat v týmu, je to je nad jejich síly...“. S takovým přístupem není možné obstát! Kdo se chce v životě prosadit a získat důvěru a uznání, musí se osvědčit na pracovišti jako spolehlivý, důvěryhodný a pracovitý člověk. To je moudrost v praxi.

e) Některé další ctnosti. V Bibli a knize Přísloví se dočteme ještě o dalších postojích, podle kterých můžeme poznat, jestli jednáme moudře anebo pošetile. Opakovaně se píše o vztahu k penězům a majetku, častěji připomíná autor Přísloví pravdivost a pravdomluvnost, věrnost v manželství, štědrost nebo soucit a solidaritu jako projevy moudrosti, která je od Boha. Patří sem také odpovědnost za děti a jejich výchovu a ještě řada dalších.... Není to nádherné, že můžeme na sobě pracovat pod vedením takového učitele, jakým je Ježíš?

2. Ježíš Kristus – náš vzor

Pán Bůh nás zve na svou cestu, na cestu moudrosti. Dává nám své rady a chce, abychom se přesvědčili, jak jsou moudré a užitečné a jak dobré ovoce přinášejí. Pán Bůh nás vede ještě dál. Ukazuje nám na svého Syna Ježíše Krista jako na Toho, který nám umožňuje žít nový život. Pán Bůh nás zve k pokání, k víře a k novému začátku. Díky víře v Ježíše Krista můžeme začít nový život. Díky působení Ducha svatého můžeme přemáhat staré návyky a sklony a měnit se podle příkladu našeho Pána. Nejvýraznějšími projevy nového života je pak láska k Bohu a láska k lidem. Na konci dalšího školního roku si můžeme napsat takové pomyslné „vysvědčení“ sami. Podle toho, jak jsme se dostali za ten rok ve víře, v lásce, v pokoře a praktické moudrosti dál. Láska k lidem, oddanost Bohu, pokora a pravdivost – to jsou projevy nového života. Věřím, že to naše chození do kostela nám přece jen něco dalo a nebylo zbytečné. Jinak by to byla škoda....

Bronislav Kaleta